

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Національного технічного
університету «Харківський
політехнічний інститут»
« 2 » травня 2018 р. № 238 ОД

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університету
«Харківський політехнічний інститут»

ПОЛОЖЕННЯ
про електронний репозитарій кваліфікаційних випускних
робіт здобувачів вищої освіти у Національному технічному
університеті «Харківський політехнічний інститут»

Розглянуто та затверджено
вченою радою НТУ «ХПІ»
Протокол № 3 від 30 березня 2018 р.

Харків
2018

Положення про Електронний репозитарій кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»

Положення визначає основні поняття, структуру, завдання, засади функціонування Електронного репозитарію кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» та порядок накопичення, зберігання й систематизації у ньому електронних версій кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти. Положення призначене для використання науково-педагогічними працівниками випускових кафедр та членами екзаменаційних комісій.

Укладачі: Семененко Лариса Петрівна
Побережна Оксана Олександрівна
Труш Олег Олександрович
Бортніков Віктор Якович

За редакцією професора, доктора технічних наук Сокола Євгена Івановича

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ТЕРМІНИ

1.1. Це положення визначає основні поняття, структуру, завдання та засади функціонування Електронного репозитарію кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» (далі — Репозитарій).

1.2. Репозитарій — електронна база даних, у якій накопичуються, зберігаються і систематизуються кваліфікаційні випускні роботи здобувачів вищої освіти у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут». Повна назва Репозитарію англійською мовою — Electronic repository of students' graduation theses of the National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute», скорочена — eNTUKhPIIRGT.

1.3. Основна мета Репозитарію є сприяння розвитку освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності шляхом поліпшення доступу до академічних текстів та сприяння академічній доброчесності.

1.4. Основні терміни та визначення:

автор — фізична особа, яка своєю творчою працею створила академічний твір і якій належать інтелектуальна власність на нього;

академічний текст — авторський твір, наукового, науково-технічного та навчального характеру у формі дисертації, кваліфікаційної випускної роботи, наукового видання, наукової статті, звіту у сфері наукової і науково-технічної діяльності, депонованої наукової роботи, підручника, навчального посібника, інших науково- та навчально-методичних праць;

архівування — включення депозитором академічних текстів та інших, передбачених цим Положенням, даних до Репозитарію;

база даних — сукупність академічних текстів та (або) інших даних в електронній формі, підбір і розташування складових частин якої та її упорядкування є результатом творчої праці, і, складові частини якої є доступними індивідуально і можуть бути знайдені за допомогою спеціальної пошукової системи на основі електронних чи інших засобів;

відкриті дані — інформація, що не має обмежень для оприлюднення (не містить відомостей, які відповідно до законодавства підлягають охороні від несанкціонованого доступу) і подана у форматі, який дозволяє її автоматизовану обробку електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї та її подальше використання;

виключне право — майнове право особи, яка має щодо твору авторське право і (або) суміжні права, на використання цих об'єктів лише нею і на видачу лише цією особою дозволу чи заборону їх використання іншим особам у межах строку, встановленого Законом України «Про авторське право і суміжні права»);

виняткове (виключне) право — це майнове право, яке право може належати одному або декільком фізичним чи юридичним особам (правовласникам). Правовласник може на свій розсуд вирішувати або забороняти іншим особам використання результату інтелектуальної діяльності;

депозитор — уповноважена особа, яка включає кваліфікаційну випускную роботу здобувача вищої освіти та дані про неї до Репозитарію;

закриті дані — інформація, що має обмеження для оприлюднення (містить відомості, які відповідно до законодавства підлягають охороні від несанкціонованого доступу);

кваліфікаційна випускна робота здобувача вищої освіти — самостійна робота, яка готується з метою публічного захисту для здобуття ступеня вищої освіти молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра;

консультативна рада Репозитарію — постійно діючий консультативно-дорадчий орган, створений рішенням вченої ради Університету для консультативного супроводу діяльності Репозитарію, який має на меті вироблення пропозицій та рекомендацій, спрямованих на його розвиток та вирішення організаційних та технічних питань його функціонування;

користувачі репозитарію — юридичні та фізичні особи, а саме: вищі навчальні заклади, наукові установи, наукові видавництва, бібліотеки, автори та інші зацікавлені особи, які пройшли процедуру реєстрації (авторизації), отримали авторизований та безоплатний постійний доступ до реєстру академічних текстів і можливість користування певним функціоналом Репозитарію;

об'єкти авторського права — твори, що визначені Законом України «Про авторське право і суміжні права» та охороняються відповідно до законодавства;

оприлюднення академічного тексту — здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить академічний текст доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо;

порушення авторською права — незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, комп'ютерних програм і баз даних та вчинення інших дій, передбачених Законом України «Про авторське та суміжні права»;

правовласник — особа, якій відповідно до закону належать майнові права на об'єкт інтелектуальної власності, або особа, яка діє від її імені в межах наданих повноважень;

право власності — це врегульовані законом суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження майном. Об'єктами права власності

громадян є твори науки, літератури та мистецтва, відкриття, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, раціоналізаторські пропозиції, знаки для товарів і послуг та інші результати інтелектуальної праці;

реєстр академічних текстів — електронна база даних, яка містить інформацію про академічні тексти (у тому числі повний бібліографічний опис), які зберігаються у Національному репозитарії, а також про інші академічні тексти, оприлюднені в паперовій або електронній формі (з посиланням на місце зберігання);

репозитарій відкритого доступу — мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів в електронній формі, що надається установою її працівникам та іншим зацікавленим особам;

розповсюдження об'єктів авторського права і (або) суміжних прав — будь-яка дія, за допомогою якої об'єкти авторського права безпосередньо чи опосередковано пропонуються публіці, у тому числі доведення цих об'єктів до відома публіки таким чином, що її представники можуть здійснити доступ до цих об'єктів з будь-якого місця і в будь-який час за власним вибором;

суб'єктами права інтелектуальної власності — є: творець (творці) об'єкта права інтелектуальної власності (автор, виконавець, винахідник тощо) та інші особи, яким належать особисті немайнові та (або) майнові права інтелектуальної власності відповідно до Цивільного Кодексу, іншого закону чи договору;

Інші терміни в цьому Положенні вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про інформацію», «Про науково-технічну інформацію», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Про інноваційну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах».

1.5. Академічні тексти, що зберігаються в Репозитарії, є об'єктами авторського права та охороняються відповідно до законодавства.

1.6. Ресурси Репозитарію є допоміжними засобами для проведення експертизи академічних текстів на плагіат.

1.7. Для систематизації кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти використовуються бібліографічні відомості та описи, передбачені законодавством.

2. ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІ РЕПОЗИТАРІЮ

2.1. Завдання: забезпечити накопичення, систематизацію, довготривале і надійне зберігання в електронному вигляді кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти у Національному технічному університеті

«Харківський політехнічний інститут» та постійний відкритий доступ до їх реєстру засобами Інтернет-технологій.

2.2. Основні функції репозитарію:

- ознайомлення з реєстром кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти;
- забезпечення пошуку даних за визначеним набором ознак/критеріїв;
- надання авторизованого, диференційованого доступу до повнотекстових версій або фрагментів кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти;
- акумулювання інформації для перевірки на наявність збігів текстових (літерних і цифрових символів) та графічних фрагментів.

3. У СВОЇЙ ДІЯЛЬНОСТІ РЕПОЗИТАРІЙ КЕРУЄТЬСЯ:

- Цивільним кодексом України;
- Законами України: «Про інформацію», «Про науково-технічну інформацію», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Про інноваційну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про бібліотеки і бібліотечну справу»;
- Стандартами: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання; ГОСТ 7.82—2001. Система стандартів по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов. Общие требования и правила составления; Стандартами вищого навчального закладу: СТВУЗ-ХПІ-2.01-2013. Система стандартів з організації навчального процесу. Дипломні проекти та дипломні роботи. Загальні вимоги до виконання; СТВУЗ-ХПІ-3.01-2010. Система стандартів з організації навчального процесу. Текстові документи у сфері навчального процесу. Загальні вимоги до виконання.
- Положенням про Національний репозитарій академічних текстів;
- Положенням про організацію освітнього процесу в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»;
- Положенням про екзаменаційну комісію у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»;
- Положенням про Електронний репозитарій кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти у Національному технічному університеті

«Харківський політехнічний інститут»;

- Положенням про науково-технічну бібліотеку Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

4. ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕПОЗИТАРІЮ

4.1. Розпорядником Репозитарію є Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», який безпосередньо забезпечує його функціонування та відкритий доступ до реєстру кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти та несе відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої інформації.

4.2. Внесення до Репозитарію усіх кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти є обов'язковим.

4.3. Репозитарій є веб-орієнтована, кумулятивна та постійна база даних (електронних копій документів), що визначені однією організацією — НТУ «ХПІ».

4.4. Репозитарій створюється за допомогою програмного забезпечення DSpace, що підтримує протокол обміну метаданими OAI-PMH (Open Access Initiative Protocol for Metadata Harvesting), дозволяє інтегрувати Репозитарій у Національний репозитарій.

4.5. Платформа для Репозитарію — відкритий, вільний додаток DSpace для довгострокового зберігання метаданих та електронних документів, що використовується в академічних дослідженнях.

4.6. Адреса Репозитарію в Інтернеті: <http://repositorygt.kpi.kharkov.ua/>

4.7. Основними мовами Репозитарію, які використовуються для його інтерфейсу, є українська та англійська.

5. СКЛАД РЕПОЗИТАРІЮ

5.1. Репозитарій є повним зібранням кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти. Розділи упорядковуються за роками захисту кваліфікаційних випускних робіт та абеткою назв кафедр у кореневому каталозі. За потреби у розділах формуються колекції, назва яких утворюється з назви спеціальностей та спеціалізацій.

5.2. За рішенням консультативної ради можуть створюватись колекції і за іншими ознаками.

5.3. При формуванні запису кваліфікаційної випускної роботи до нього включаються усі її складові частини, представлені у вигляді: електронних текстових, числових, картографічних даних; електронного зображення (відео,

презентації); електронних звукових даних, електронних інтерактивних мультимедіа.

5.4. Хронологічні обмеження для кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти, що зберігаються у Репозитарії, не встановлюються.

5.5. Реєстр академічних текстів є відкритим.

6. УПРАВЛІННЯ РЕПОЗИТАРІЮ

6.1. Науково-технічна бібліотека НТУ «ХП» (далі — НТБ) виступає координатором щодо функціонування репозитарію та забезпечує методичний супровід роботи депозиторів. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечує відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення НТБ.

6.2. Загальне управління Репозитарієм здійснює консультативна рада у складі:

- Сокол Євген Іванович, ректор, (голова),
- Труш Олександр Олегович, проректор з науково-педагогічної роботи, (заст. голови),
 - Зайцев Юрій Іванович, проректор з науково-педагогічної роботи,
 - директори інститутів або їх заступники з навчальної роботи,
 - декани факультетів або їх заступники з навчальної роботи,
 - Семененко Лариса Петрівна, директор НТБ,
 - Кривобок Руслан Вікторович, заступник керівника НДЧ,
 - Главчева Юлія Миколаївна, заступник директора НТБ,
 - Молчанова Юлія Юріївна, начальник загальноуніверситетської юридичної служби,
 - Побережна Оксана Олександрівна, заступник директора НТБ — адміністратор Репозитарію з організаційних питань,
 - Черних Дмитро Ігорович, завідувач сектора НТБ НТУ «ХП» — технічний адміністратор Репозитарію,
 - Щетинін Віктор Павлович, начальник інформаційно-обчислювального центру.

6.3. Організації колективного управління не мають права вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав.

6.4. Якщо екзаменаційна комісія визначить рівень роботи, що представлена автором, як невідповідний вимогам до кваліфікаційної випускної роботи, або здобувач вищої освіти не з'явився на захист кваліфікаційної випускної роботи, консультативна рада дає доручення адміністратору Репозитарію з організаційних питань вилучити цей документ.

6.5. Випускаючі кафедри виступають основними виконавцями формування колекцій спеціалізацій за спеціальностями — внесення кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти до Репозитарію.

6.6. Інформаційно-обчислювальний центр НТУ «ХП» забезпечує безпеку функціонування Репозитарію у складі інформаційної мережі університету та стабільний Інтернет зв'язок, надає консультативну підтримку відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення НТБ щодо забезпечення працездатності програмних засобів, залучається до розробки додаткових програмних додатків для інтеграції ресурсів Репозитарію до Національного репозитарію.

6.7. Депозитори призначаються наказом ректора НТУ «ХП» за поданням директорів інститутів та деканів факультетів із числа уповноважених осіб від випускаючих кафедр за місяць до початку державних екзаменаційних іспитів.

6.8. Адміністратори Репозитарію призначаються наказом ректора НТУ «ХП» за поданням проректора (за напрямом діяльності).

7. ПОРЯДОК НАПОВНЕННЯ РЕПОЗИТАРІЮ

7.1. Адміністратор з організаційних питань Репозитарію реєструє відповідальних від кафедри, надає їм права депозитора. Депозитор не має права передавати іншим особам надані йому права.

7.2. Репозитарій поповнюється документами шляхом архівування кваліфікаційних випускних робіт депозиторами, які вносять до Репозитарію дані про кваліфікаційні випускні роботи здобувачів вищої освіти та додають усі їх складові.

7.3. Здобувач вищої освіти подає на кафедру повну електронну версію своєї кваліфікаційної роботи у термін, встановлений рішенням кафедри, але не пізніше ніж за 1 день до строку закінчення терміну, відведеному згідно з графіком навчального процесу НТУ «ХП». Формат файлів та назви файлів документів формуються відповідно до Інструкції з технології архівування в електронному репозитарії кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»

7.4. Депозитор контролює відповідність електронних версій кваліфікаційних випускних робіт паперовим аналогам, відповідає за повноту представлення поданої інформації.

7.5. Депозитори отримують права доступу до колекції спеціалізації спеціальності поточного року в перший день початку встановленого терміну,

відведеного в рамках графіку навчального процесу НТУ «ХПІ» на захист кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти. Права доступу депозиторів до колекції даної спеціалізації припиняються останнім днем цього графіку.

7.6. Адміністратор з організаційних питань Репозитарію, при надані депозиторам права доступу до колекцій та припинені їх прав, керується наказами ректора про призначення депозиторів та про графік проведення захисту кваліфікаційних випускних робіт здобувачів вищої освіти.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. У дане Положення можуть вноситися правки, які пов'язані зі змінами діючого законодавства та нормативних актів, що регламентують підготовку здобувачів вищої освіти.

8.2. Зміни розглядаються на засіданнях методичної ради, затверджуються рішенням вченої ради Університету та набувають чинності за наказом Ректора.

8.3. Обов'язки, які пов'язані з внесенням змін до Положення, покладаються на начальника навчального відділу Університету.

8.4. Зміни окремих пунктів Положення не є підставою для його відміни.

Розглянуто на засіданні методичної ради НТУ «ХПІ» 28 березня 2018 р. Протокол № 3

Затверджено вченою радою Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» 30 березня 2018 р. Протокол № 3